

Dr. Mücahit KIVRAK¹

¹ BAÜN Edremit Myo

Zeytincilik ve Zeytin İşleme Teknolojisi Programı

kivrak@gmail.com

0505 772 44 46

GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ

Ders Notu: 26

Zeytincilik Akdeniz ikliminin etkisi altındaki yörelerde önem taşımaktadır

Aslında bu bölge zeytinciliğe tahsis edilebilecek alanlar yönünden büyük bir potansiyele sahiptir.

Fakat yağışlar zeytinciliğin yayılmasını engellemektedir.

Türkiye dane üretimi içindeki payı %2.0 oranındadır.

Zeytinler genellikle bağ ve antep fıstığı ile karışık tesis edilmiştir.

Gaziantep, Kilis, Adıyaman, Şanlıurfa, Mardin illerinde zeytincilik yapılmaktadır.

Bölge büyük miktarda zeytincilik potansiyeline sahip olmasına rağmen yüksek sıcaklık ve yetersiz yağışlar zeytinciliğin yayılmasını olumsuz yönde etkilemektedir.

16.09.2023

© zeytinist

mucahit@zeytin.org.tr

Gaziantep
yöresinde
bağlarla birlikte
zeytin
bahçelerine
kısmen de
rastlayabilirsiniz.

Gaziantep, Kilis, Adıyaman, Şanlıurfa, Mardin illerinde zeytincilik yapılmaktadır. Bölge büyük miktarda zeytincilik potansiyeline sahip olmasına rağmen yüksek sıcaklık ve yetersiz yağışlar zeytinciliğin yayılmasına olumsuz yönde etkilemektedir. Bölgede antep fıstığı ve zeytin rekabet halindedir.

Antep fıstığı yetiştiriciliğinin daha kolay ve ekonomik olması, zeytinin üretim giderlerinin pahalı olması, iyi fiyat bulamayışı ve bölgenin sosyo ekonomik yapısından dolayı zeytincilik gereken ilgiyi bulamamaktadır. Bunların yanında elde edilen zeytinin işlenmesi için gerekli altyapı tesisleri yeterli değildir.

Bir dağın tepesinde kurulmuş olan Mardin, Yukarı Mezopotamya'nın en eski şehirlerinden biridir. Dicle ve Fırat nehirlerinin suladığı topraklarda, Arap coğrafyacıların el cezire yani “ada”, Yunanlıların ise mesopotamia yani “nehirler arasındaki toprak” dedikleri ve ilkçağlardan beri insanlık tarihi için önemli bir yerleşim alanı olmuş bir ilimizdir. Bölgede, yüzyıllardır süregelen yerleşim kültürünün izleri, zamana karşı direnen ve sarı taş mimarisi ile göz dolduran medrese, cami, kilise, han, hamam, sokak, cadde, çeşme ve tarihi evlerinde bütün ihtişamı ile görülmektedir.

Mardin, mimari, etnoğrafik, arkeolojik, tarihi ve görsel değerleri ile zamanın durduğu izlenimini veren Güneydoğu'nun şiirsel kentlerinden biridir.

M.Ö.4500'den başlayarak klasik anlamda yerleşim gören Mardin, Subari, Sümer, Akad, Babil, Mitaniler, Asur, Pers, Roma, Bizans, Araplar, Selçuklu, Artuklu ve Osmanlı dönemine ilişkin birçok yapıyı bünyesinde harmanlayabilmiş önemli bir açık hava müzesidir.

Mardin il topraklarının %4.8'ini kaplayan dağlar doğu-batı istikametinde uzanır ve ovadan ortalama 600 metre yükseklikte çok geniş bir kütle oluşturur. Yükselti bazı kesimlerde 1000 metrenin üzerine kadar çıkabilmektedir. Dağlar genellikle çıplak ve büyük bir bölümü kalkerli olup çatlaklar ve yarıklar oluşmuştur. Dağların kalkerli kesimleri hızla aşınarak platolara dönüşmüştür. Bu platolar yer yer yüzeye çıkan lavlarla kaplıdır, göbeğinde yer alan Mardin ovası (Mardin Merkez, Derik, Kızıltepe ve Nusaybin bir bütün olarak anılmıştır), yaklaşık 3.000.000 da tarımsal alan ile dudak uçurtan bir potansiyele sahiptir. Ana ürün olarak buğday, arpa, mercimek, pamuk, mısır ve zeytin yetiştiriciliğinin yanı sıra bağcılık ve diğer meyve türlerinin yetiştiriciliği de yapılmaktadır.

Mardin de zeytincilik denilince akla ilk olarak Derik ilçesi gelmektedir. Derik ilçesinde 2009 yılı sonu itibari ile yaklaşık 12.000 da alanda zeytincilik yapılmaktadır. Bunun yaklaşık 10.000 da alanı eski zeytinlikler olup daha çok Derik ilçesinin GAP, Zeytinpınar ve Dahli denen bölgelerinde olup, buralar Derik ilçesini sağlı sollu saran vadiliklerdir.

Bölgeye hakim çeşit halhalıdır. Çeşit orta büyüklükte taç oluşturan, kuvvetli periyodisite gösteren, soğuğa karşı aşırı duyarlı olmayan ve geç kararan bir çeşittir. Halhali çeşidinin 1 kg'ında 260-270 meyve bulunmakta olup, meyvelerin et oranı %82.8, yağ içerikleri ise %21 civarındadır. Ürünün büyük kısmı yeşil olum döneminde hasat edilmekte ve kırma tipinde işlenerek bölgede tüketimin yanı sıra, Arap ülkelerine ihraç edilmektedir.

Siyah olum döneminde toplanan zeytin ise siyah sofralık veya yağlık olarak değerlendirilmektedir.

İlin diğer önemli zeytin merkezi tarihi Dara köyü civarındadır. Bu yerleşim yeri Mardin tarihi açısından önemli bir yer tutmaktadır. Bu bölgede daha çok yöresel sofralık çeşidi olan Belloti çeşidi olup bu bölgede de son yıllarda Gemlik çeşidi yoğunluk kazanmıştır.

İlin Kızıltepe ve Nusaybin ilçelerinde de yer yer vadi aralarında sıkışıp kalan eski zeytin bahçeleri mevcut olmakla birlikte özellikle Kızıltepe ovasında son yıllarda sulama alanlarının oluşması ile birlikte yeni zeytin bahçelikleri tesis edilmiştir. Mevcut zeytinliklerden elde edilen ürünler ne yazık ki iyi değerlendirilememektedir. Sadece yeşil salamura olarak tüketilmekte, ancak kaliteli yağı üretilememektedir. Zaten bölgede de zeytinyağını işleyecek küçük bir zeytinyağı işleme tesisi dahi bulunmamaktadır.

Ancak bölgede zeytincilik bilinci yeni yeni oluşmaya başladığı için modern bahçe tesisleri de son birkaç yılda kurulmaya başlamıştır. Burada yetiştirilen ürünlerin büyük bir kısmı Halhallı olmakla birlikte Mavi, Zoncuk ve Belloti çeşitleri de yetiştirilmektedir. Ancak son yıllarda Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı'nın yeni bahçe tesislerini desteklemesi nedeniyle Gemlik çeşidi zeytin fidanları da bölgenin ova kısmında yetiştirilmeye başlamıştır.

Teşvikler alındığında zeytinciliğin ciddi bir patlama yapacağı tahmin edilmektedir. Zaten Mardin Valiliği, Tarım İl Müdürlüğü ile İl Çevre ve Orman Müdürlüğü birlikte araştırma ve çalışmalar yaparak bölgenin çeşidi olan Halhali fidanlarının dikiminin teşvik etmektedir. Bu amaçla alım garantili Halhali fidan yetiştiriciliğini teşvik ederek yetiştirilecek bu fidanların da tekrar bölgeye dikiminin sağlanması hedeflenmektedir.

Zeytin & Zeytinyağı Sektörü ORTAK AKIL VE GÜÇBİRLİĞİ TOPLANTISI

mardin

*Mucize zeytinden,
zeytin medeniyetler diyarı **Mardin'den...***

9 Nisan 2010 - MARDİN

zeytinöstu
Zeytin ve Zeytinyağı Derneği

Bölge zeytin çeşitliliği bakımından en zengin bölgedir.

Bölgenin en yaygın çeşitleri; Kilis yağlık, Nizip yağlık, Halhalı (Derik), Eğriburun (Nizip), Kan Çelebi gibi çeşitlerdir.

Bölgenin diğer çeşitleri; Belluti, Eğriburun (Tatayn), Halhalı Çelebi, Hamza Çelebi, Hırhalı Çelebi, Hursuki, İri yuvarlak, Kalembezi, Mavı, Melkabazı, Tespih Çelebi, Yağ Çelebi, Yağlık Çelebi, Yağlık sarı zeytin, Yuvarlak Çelebi, Yuvarlak halhalı, Yün Çelebi, Zoncuk'tur.

EĞRİ BURUN
HALHALI
KALEM BEZİ
KAN ÇELEBİ
KİLİS YAĞLIK
NİZİP YAĞLIK
YAĞ ÇELEBİ
HAMZA ÇELEBİ
YUVARLAK HALHALI
YAĞLIK ÇELEBİ
YÜN ÇELEBİ
EĞRİ BURUN

YUVARLAK ÇELEBİ
HIRHALI ÇELEBİ
İRİ YUVARLAK
YAĞ ÇELEBİ
ZONCUK
HALHALI
HURSUKİ
BELLUTİ
MELKABAZI
MAVI
TESBİH ÇELEBİ

EĞRİ BURUN

Orijini : Gaziantep ili Nizip ilçesi

AĞaç Kuvveti : orta

Meyve Büyüklüğü : küçük

Meyve Şekli : oval

Meyve Eti % : 86,09

Çekirdek % : 13,91

Periyodisite Durumu : gösterir

Döllenme Durumu : bilinmemekte

Ürünün Değerlendirilmesi : siyah ve yeşil sofralık

ÜRÜN ADI	ORJİN	COĞRAFİ DAĞILIM	MEYVE BÜYÜKLÜĞÜ	MEYVE ŞEKLİ	ORTALAMA KALİBRE	% ET ORANI	% YAĞ ORANI	ÇEKİRDEK BÜYÜKLÜĞÜ	ÇEKİRDEK ŞEKLİ
Eğriburun	Gaziantep Nizip	Nizip,İskenderun	Küçük	Oval	388	%86	%21	Küçük	Oval

Orijini: Gaziantep ili Nizip ilçesi

Çekirdek %: 13.91

Ağaç Kuvveti: Orta

Periyodisite Durumu: Gösterir

Meyve Büyüklüğü: Küçük

Döllenme Durumu: Bilinmemekte

Meyve Şekli: Oval

Ürünün Değerlendirilmesi: Siyah ve yeşil sofralık

Meyve Eti %: 86.09

Ezriburun

siyah ve yeşil sofralık

Nizip · Gaziantep'in Nizip, Hatay'ın İskenderun, Şanlıurfa'nın Halfeti ilçeleri. · Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde ağaç sayısı 300.000 adettir. Siyah ve yeşil sofralık olarak değerlendirilir.

Orta kuvvette gelişir, · Meyve küçük, · Periyodisite gösterir, · Oldukça verimlidir,

-7°C'de dallar zarar görür, · Aşı ve çelikle çoğaltılır.

Orijini Gaziantep ilinin, Nizip ilçesidir.

Ağacı orta kuvvetlidir. Orta büyüklükte, etek kısmı yayvan yuvarlak bir taç oluşturur.

Yaprak şekli orta uzun, geniş eliptiktir.

Meyveleri oval şeklinde ve küçüktür.

Meyve ucu aşağı doğru karga burnu gibi büküktür. Uçta meme bulunur.

Verimi oldukça iyidir.

Periyodisite gösterir.

Düşük sıcaklıklardan etkilenir.

Siyah ve yeşil sofralık olarak değerlendirilir.

HALHALI

Orijini : Mardin ili Derik ilçesi

Ağaç Kuvveti : orta

Meyve Büyüklüğü : orta

Meyve Şekli : yuvarlağa yakın oval

Meyve Eti % : 82,79

Çekirdek % : 17,21

Periyodisite Durumu : kuvvetli

Döllenme Durumu : bilinmemekte

Ürünün Değerlendirilmesi : siyah, yeşil sofralık yağlık

ÜRÜN ADI	ORJİN	COĞRAFİ DAĞILIM	MEYVE BÜYÜKLÜĞÜ	MEYVE ŞEKLİ	ORTALAMA KALİBRE	% ET ORANI	% YAĞ ORANI	ÇEKİRDEK BÜYÜKLÜĞÜ	ÇEKİRDEK ŞEKLİ
Halhalı	Mardin Derik	Hatay, Maraş Gaziantep Mardin	Orta	Yuvarlağa yakın oval	261	%83	%21	İri	Oval

Çiçeklenme : 16 Mayıs – 3 Haziran
Meyve Bağlama : 21 Mayıs – 10 Haziran
Yeşil Olum : Ekim ayının ikinci yarısı
Siyah Olum : Kasım ayının son haftası

Güneydoğu Anadolu Bölgesinin önemli çeşididir. Mardin, Hatay, Gaziantep ve Kahramanmaraş illerinde bu çeşit ağaçları vardır. Meyveleri orta büyüklükte, çekirdekleri iri olup % 21.9 oranında yağ içerir. Yeşil olum döneminde hasat edilen meyveler “Kırma Zeytin” tipinde işlenir. Bölge içinde tüketimden kalan zeytini Arap ülkelerine ihraç ederler. Siyah olum döneminde hasat edilen meyveler siyah sofralık ve yağlık olarak değerlendirilir.

16.09.2023

28

Orijini: Mardin ili Derik ilçesi

Çekirdek %: 17.21

Ağaç Kuvveti: Orta

Periyodisite Durumu: Kuvvetli

Meyve Büyüklüğü: Orta

Döllenme Durumu: Bilinmemekte

Meyve Şekli: Yuvarlağa yakın oval

Ürünün Değerlendirilmesi: Siyah, yeşil sofralık, yağlık

Meyve Eti %: 82.79

Derik · Mardin, Hatay, Gaziantep, Kahramanmaraş · Coğrafi dağılım alanı içinde 2 milyon civarında ağaç bulunmaktadır. Yeşil kırma zeytin olarak bölgede tüketilmekte, geri kalanı komşu Arap ülkelerine ihraç edilmektedir Siyah sofralık veya yağlık olarak da değerlendirilmektedir.

Orta kuvvette gelişir, · Meyveleri orta iriliktir, · Verimi orta düzeydedir, · Kuvvetli periyodisite gösterir, · Soğuğa karşı aşırı duyarlı değildir, · Aşı ve çelikle çoğaltılır.

KALEM BEZİ

Orijini : Gaziantep ili Nizip ilçesi

Ağaç Kuvveti : orta

Meyve Büyüklüğü : çok küçük

Meyve Şekli : yuvarlağa yakın oval

Meyve Eti % : 84,29

Çekirdek % : 15,71

Periyodisite Durumu : gösterir

Döllenme Durumu : bilinmemekte

Ürünün Değerlendirilmesi : yağlık, siyah sofralık.

%50 'ye varan hurmalaşma.

ÜRÜN ADI	ORJİN	COĞRAFİ DAĞILIM	MEYVE BÜYÜKLÜĞÜ	MEYVE ŞEKLİ	ORTALAMA KALİBRE	% ET ORANI	% YAĞ ORANI	ÇEKİRDEK BÜYÜKLÜĞÜ	ÇEKİRDEK ŞEKLİ
Kalembezi	Gaziantep Nizip	Nizip,Kilis	Çok Küçük	Yuvarlağa yakın oval	450	%84	%32	Orta	Oval

Orijini: Gaziantep ili Nizip ilçesi	Çekirdek %: 15.71
Ağaç Kuvveti: Orta	Periyodisite Durumu: Gösterir
Meyve Büyüklüğü: Çok küçük	Döllenme Durumu: Bilinmemekte
Meyve Şekli: Yuvarlağa yakın oval	Ürünün Değerlendirilmesi: Yağlık, siyah sofralık %50'ye varan hurmalaşma
Meyve Eti %: 84.29	

Kalembezi

yağlık, siyah sofralık ve %50'ye varan hurmalaşma

Nizip · Gaziantep'in Nizip ilçesi ve Kilis. · İrili ufaklı ve yağ bakımından zengin meyveleri ile yağlık olarak değerlendirilir. İklimine bağlı olarak hurma oluşturabilir. İri meyveleri siyah sofralık olarak değerlendirilir.

Orta kuvvette gelişir, · Meyveleri çok küçüktür, · Periyodisite gösterir, · Verimli, · Soğuğa hassas, aşırı kuraklıkta meyve kalitesi düşer, · Aş1 ve çelikle çoğaltılır.

KAN ÇELEBİ

Orijini : Gaziantep ili Nizip ilçesi

Ağaç Kuvveti : kuvvetli

Meyve Büyüklüğü : çok iri

Meyve Şekli : yuvarlak

Meyve Eti % : 88,90

Çekirdek % : 11,10

Periyodisite Durumu : gösterir

Döllenme Durumu : bilinmemekte

Ürünün Değerlendirilmesi : yeşil sofralık, çizme pembe zeytin

ÜRÜN ADI	ORJİN	COĞRAFİ DAĞILIM	MEYVE BÜYÜKLÜĞÜ	MEYVE ŞEKLİ	ORTALAMA KALİBRE	% ET ORANI	% YAĞ ORANI	ÇEKİRDEK BÜYÜKLÜĞÜ	ÇEKİRDEK ŞEKLİ
Kan Çelebi	Gaziantep Nizip	Gaziantep Çevresi	Çok İri	Yuvarlak	163	%89	%17	Küçük	Oval

Orijini: Gaziantep ili Nizip ilçesi

Çekirdek %: 11.10

Ağaç Kuvveti: Kuvvetli

Periyodisite Durumu: Gösterir

Meyve Büyüklüğü: Çok iri

Döllenme Durumu: Bilinmemekte

Meyve Şekli: Yuvarlak

Ürünün Değerlendirilmesi: Yeşil sofralık, çizme pembe zeytin

Meyve Eti %: 88.90

yeşil sofralık ve çizme pembe zeytin

Nizip · Gaziantep civarı · Olgun meyve ve meyve özsuğu pembe-kırmızı renktedir. Pembe olum döneminde çizme pembe zeytin olarak işlenebilir. Yeşil sofralık olarak değerlendirilir.

İyi bakım şartlarında kuvvetli gelişir, · Meyveleri çok iridir, · Periyodisite gösterir, · Verimi iyi, · Soğuşa duyarlı, · Çelikle çoğaltılır.

NİZİP YAĞLIK

Orijini : Gaziantep ili Nizip ilçesi

Ağaç Kuvveti : orta

Meyve Büyüklüğü : çok küçük

Meyve Şekli : yuvarlağa yakın silindirik

Meyve Eti % : 81,31

Çekirdek % : 18,69

Periyodisite Durumu : gösterir

Döllenme Durumu : bilinmemekte

Ürünün Değerlendirilmesi : yağlık, siyah sofralık

16.09.2023

© zeytinist

mucahit@zeytin.org.tr

ÜRÜN ADI	ORJİN	COĞRAFİ DAĞILIM	MEYVE BÜYÜKLÜĞÜ	MEYVE ŞEKLİ	ORTALAMA KALİBRE	% ET ORANI	% YAĞ ORANI	ÇEKİRDEK BÜYÜKLÜĞÜ	ÇEKİRDEK ŞEKLİ
Nizip Yağlık	Gaziantep Nizip	Nizip, Maraş Mardin-Cizre	Çok Küçük	Yuvarlak Silindirik	460	%81	%27	Nispeten İri	Silindirik

Çiçeklenme : 9 Mayıs – 15 Haziran

Meyve Bağlama : 25 Mayıs – 18 Haziran

Yeşil Olum : Eylül sonu – Ekim başı

Siyah Olum : 15 Kasımdan sonrası

Orijini: Gaziantep ili Nizip ilçesi

Çekirdek %: 18.69

Ağaç Kuvveti: Orta

Periyodisite Durumu: Gösterir

Meyve Büyüklüğü: Çok küçük

Döllenme Durumu: Bilinmemekte

Meyve Şekli: Yuvarlağa yakın silindirik

Ürünün Değerlendirilmesi: Yağlık, siyah sofralık

Meyve Eti %: 81.31

Nizip Yağlık

yağlık ve siyah sofralık

Nizip · Gaziantep'in Nizip, Kahramanmaraş'ın Merkez, Mardin'in Cizre ilçeleri. · Güneydoğu Bölgesi ağaç varlığının %38'ini, toplam ağaç varlığımızın %2'ini oluşturur. Yağ bakımından oldukça zengindir. Kalite yönünden Kilis yağlık ve Halhalı'dan sonra gelir. Siyah sofralık olarak da değerlendirilir. Hurma oluşumu görülebilir.

Orta kuvvette gelişir,
Meyveleri irili ufaklıdır genelde küçüktür,
Periyodisite gösterir,
Verimi iyidir,
Sıcağa ve kurağa karşı aşırı duyarlı değildir,
Aş1 ve çelikle çoğaltılır.

Güneydoğu Anadolu bölgesinin Kilis yağlık çeşidinden sonra ikinci önemli yağlık çeşididir. Gaziantep'in Nizip, Kahramanmaraş'ın Merkez ve Mardin'in Cizre ilçelerinde bu çeşidin ağaçlarına rastlanmaktadır. Meyve ve çekirdek özellikleri bakımından Kilis yağlıkla aynıdır. Meyveleri % 27.4 oranında yağ içerir. Kilis yağlıkta olduğu gibi yüksek yağ içerdiğinden yağlık olarak değerlendirilir.

Orijini Gaziantep ilinin, Nizip ilçesidir.

Güneydoğu Anadolu Bölgesindeki ağaç varlığının %38 ini teşkil eder.

Ağacı orta kuvvetlidir. Büyükçe bir taç oluşturur.

Yaprakları orta uzun, geniş eliptiktir.

Meyveleri irili ufaklı yuvarlağa yakın silindirik şekildedir. Meyve ucu genellikle düz, bazılarında içe doğru çöküktür.

Verimi orta düzeydedir.

Periyodisite gösterir.

Sıcağa ve kurağa aşırı duyarlı değildir.

Yağlık olarak değerlendirilir.

YAĞ ÇELEBİ

Orijini : Gaziantep

Ağaç Kuvveti : orta

Meyve Büyüklüğü : iri

Meyve Şekli : uzun oval

Meyve Eti % : 84,57

Çekirdek % : 15,43

Periyodisite Durumu : gösterir

Döllenme Durumu : bilinmemekte

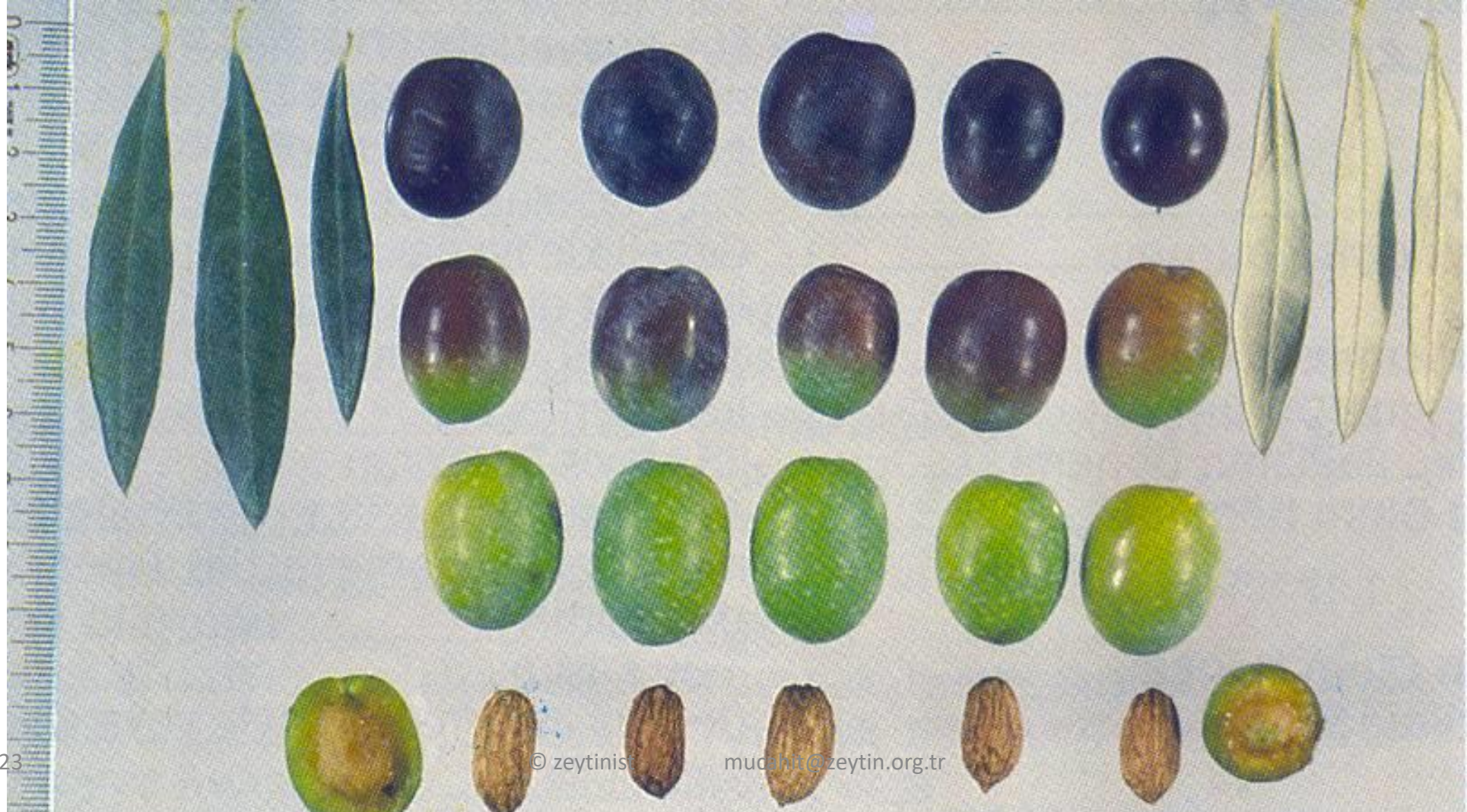
Ürünün Değerlendirilmesi : yağlık, sofralık

ÜRÜN ADI	ORJİN	COĞRAFİ DAĞILIM	MEYVE BÜYÜKLÜĞÜ	MEYVE ŞEKLİ	ORTALAMA KALİBRE	% ET ORANI	% YAĞ ORANI	ÇEKİRDEK BÜYÜKLÜĞÜ	ÇEKİRDEK ŞEKLİ
Yağ Çelebi	Gaziantep Nizip	Nizip,Kilis	İri	Uzun Oval	226	%85	%21	Orta	Uzun Silindirik

Yağ Çelebi

yağlık ve sofralık

Gaziantep · Gaziantep'in Nizip ilçesi, Kilis.

Yağlık olarak değerlendirilir.

Hasat önü meyve dökümü görülür.

Orta kuvvette gelişir,

Meyveleri iridir,

Periyodisite gösterir,

Verimi iyidir,

Soğuğa duyarlıdır,

Aşı ve çelikle çoğaltılır.

KİLİS YAĞLIK

Orijini : Kilis

Ağaç Kuvveti : orta

Meyve Büyüklüğü : çok küçük

Meyve Şekli : yuvarlak

Meyve Eti % : 82,25

Çekirdek % : 17,75

Periyodisite Durumu : gösterir

Döllenme Durumu : bilinmemekte

Ürünün Değerlendirilmesi : yağlık

ÜRÜN ADI	ORJİN	COĞRAFİ DAĞILIM	MEYVE BÜYÜKLÜĞÜ	MEYVE ŞEKLİ	ORTALAMA KALİBRE	% ET ORANI	% YAĞ ORANI	ÇEKİRDEK BÜYÜKLÜĞÜ	ÇEKİRDEK ŞEKLİ
Kilis Yağlık	Gaziantep Nizip	Gaziantep, Kilis Urfa, Maraş Mardin	Çok Küçük	Yuvarlak	566	%82	%32	Nispeten İri	Oval

Çiçeklenme : 20 Mayıs – 4 Haziran
Meyve Bağlama : 25 Mayıs – 9 Haziran
Yeşil Olum : Ekim ayı
Siyah Olum : 15 Kasımdan sonrası

Orijini Gaziantep ilinin Kilis ilçesidir.

Güneydoğu Anadolu Bölgesinin toplam ağaç varlığının %50'sini oluşturur.

Ağacı orta kuvvetlidir. Hızlı gelişir, orta büyüklükte yayvanca ve sarkık bir taç oluşturur.

Yaprak orta uzun-geniş eliptik şeklindedir.

Meyveleri irili ufaklı olup yuvarlaktır.

Taç büyüklüğüne göre iyi verim verir.

Kuvvetli periyodisite gösterir.

Soğuğa duyarlı değildir.

Yağlık olarak değerlendirilir.

Orijini: Gaziantep ili Kilis ilçesi

Çekirdek %: 17.75

Ağaç Kuvveti: Orta

Periyodisite Durumu: Gösterir

Meyve Büyüklüğü: Çok küçük

Döllenme Durumu: Bilinmemekte

Meyve Şekli: Yuvarlak

Ürünün Değerlendirilmesi: Yağlık

Meyve Eti %: 82.25

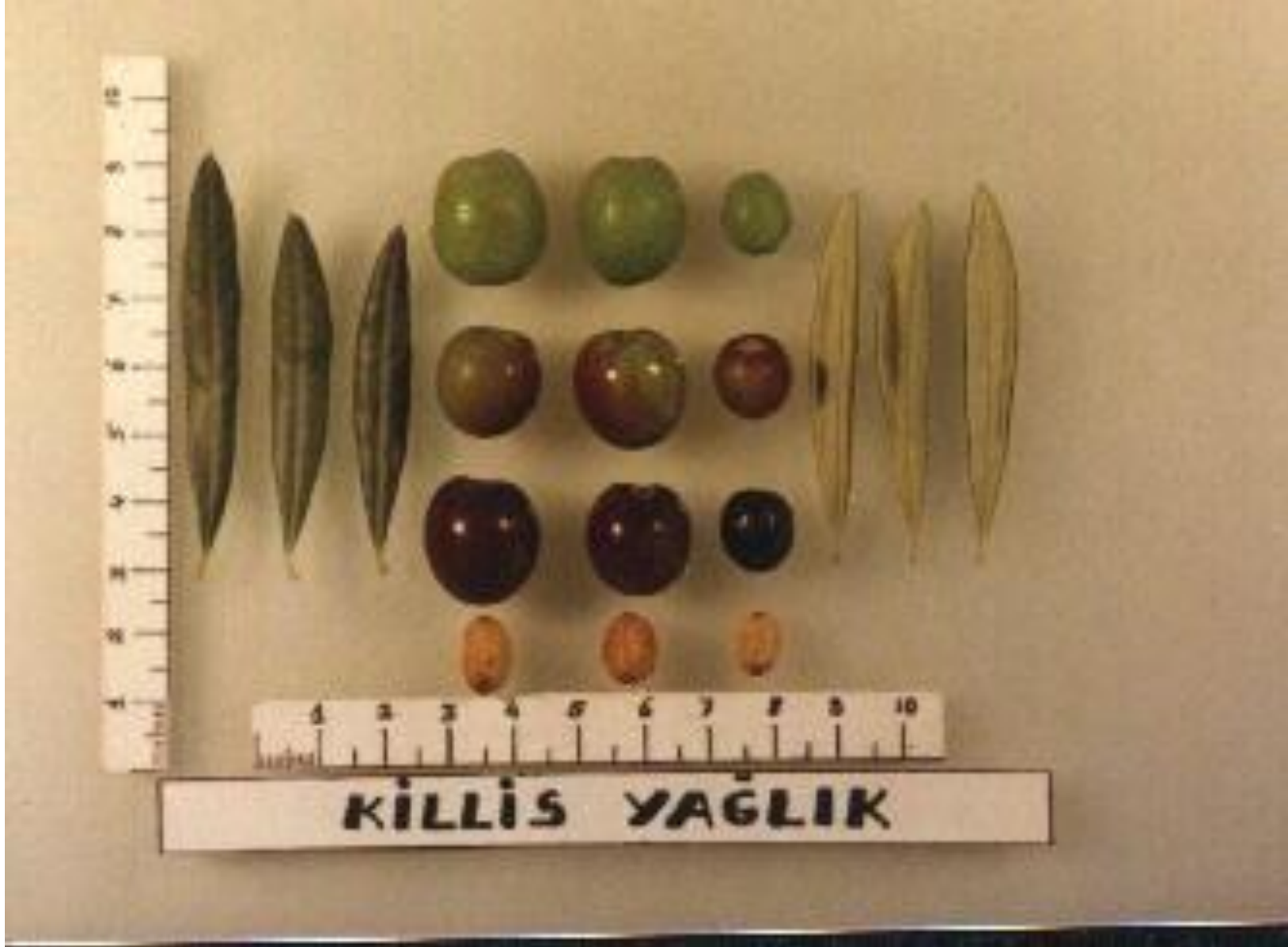

Kilis · Kilis, Gaziantep'in Merkez ve Oğuzeli, Şanlıurfa'nın Merkez, Kahramanmaraş'ın Türkoğlu, Mardin'in Cizre ilçeleri. · Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin ağaç sayısının %52'sini, toplam ağaç varlığımızın %2,8'ini oluşturur. Meyveleri yüksek oranda yağ içerir. Yağ kalitesi yüksektir. Salkım şeklinde ve mercimek iriliğinde meyve oluşur. Hasadı zordur.

Orta düzeyde gelişir,
Meyveleri çok küçüktür,
Verimi iyidir,
Mutlak periyodisite gösterir,
Soğuğa karşı duyarlı değil,
Çelikle ve yumru ile çoğaltılır.

Güneydoğu Anadolu bölgesinin en önemli yağlık çeşididir. Kilis Gaziantep, Şanlıurfa, Kahramanmaraş ve Mardin illerindeki zeytinliklerde yoğun olarak bulunmaktadır. Meyveleri çok küçük, çekirdekleri meyveye oranla iridir. Bu çeşidin en önemli sorunu boncuklu meyve oluşumudur. Meyveleri % 31.8 oranında yağ içerir. Yüksek oranda yağ içeren bu çeşit yağlık olarak değerlendirilir.

HAMZA ÇELEBİ;
Orijini :NİZİP

YUVARLAK HALHALI;
Orijini :NİZİP

YAĞLIK ÇELEBİ
Orijini :NİZİP

YÜN ÇELEBİ;
Orijini :NİZİP

EĞRİ BURUN;
Orijini :NİZİP

TESBİH ÇELEBİ;
Orijini :NİZİP

EĞRİ BURUN ;
Orijini :TATAYN

YUVARLAK ÇELEBİ;
Orijini :TATAYN

HIRHALI ÇELEBİ;
Orijini :TATAYN

İRİ YUVARLAK;
Orijini :TATAYN

YAĞ ÇELEBİ;
Orijini :TAYAN

ZONCUK;
Orijini :DERİK

HALHALI;
Orijini :DERİK

HURSUKİ;
Orijini :DERİK

BELLUTİ;
Orijini :DERİK

MELKABAZI;
Orijini :DERİK

MAVI;
Orijini :DERİK

Kaynaklar

Halhalı Resimler Halim Güven

Sorularınız varsa cevaplayayım.

Daha sonra aklınıza soru gelirse lütfen yüz yüze, e posta veya telefon yoluyla ulaşınız.

Bu ders notları zeytincilik programı öğrencileri, Kursiyerler, sektör temsilcileri, diğer üniversitelerde okuyan önlisans, lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencileri ile araştırmacılara yönelik hazırlanmıştır. Daha detay bilgiye ulaşmak isterseniz lütfen iletişime geçiniz.

DERS NOTLARI SÜREKLİ YENİLENMEKTEDİR.
LÜTFEN DAHA ÖNCE İNDİRDİĞİNİZ DERS NOTU VARSA
YENİ TARİHLİ OLAN DERS NOTUNU TERCİH EDİNİZ.
NOTLARDA HATALI ve
EKSİK BİR YER GÖRDÜĞÜNÜZDE LÜTFEN BİLDİRİNİZ.

Dr. Mücahit KIVRAK

0 505 772 44 46

kivrak@gmail.com

www.zeytin.org.tr

www.mucahitkivrak.com.tr

Sosyal medya iletişim

<https://www.facebook.com/mucahit.kivrak>

<https://twitter.com/zeytinist>

<https://instagram.com/zeytinist/>

<https://www.youtube.com/channel/UCNDXadH7jpB0FVRLbEvtqHA>